

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 3 P, félévre 6 P, egész évre 12 P. — HIRDETÉSI ÁRAK: Milliméter soronként 1 hasáb szélességben 15 fillér. A legkisebb hirdetés ára 3 P. Haláleset jelentés, köszönetnyilvánítás és Nyilttér legkisebb ára 12 P.

Főszerkesztő:
Vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR
Szerkeszti:
ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat,
Horthy Miklós ut 18 szám / Távbeszélőszám 71.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVII. évfolyam. / 48. szám.

ÁRA 24 fillér.

1943. november 26. — Péntek.

A ruházkodás gondja

egyre nyomasztóbban nehezedik ránk. Belföldön alig termelünk megfelelő nyersanyagot, külföldről nem kaptunk, vagy legfeljebb elenyészően kis mennyiséget a szükségletekhez képest, mert a többi államok is a miénkhez hasonló gondokkal küzködnek. Felelős államférfiaink már nem egyszer nyíltan feltárták a nyers valóságot: nem tud a termelés elegendő textilanyagot nyújtani az országnak és magunk is tapasztaljuk, hogy egyre kopottabb a ruhánk, rojtosodik a nadrágunk szegélye és csak nem tudunk magunknak újat vásárolni.

Ha ösztöntek akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy a ruházkodás drágasága és nehézsége legérzékenyebben a kisgazda és kisiparos réteg nagy tömegeit érinti. A tisztviselőknek mégis csak maradt a békevilágból néhány öltönyük, az egész kisemberek azonban nem igen szereztek be azelőtt sem több rend ruhát. Sokasodnak ruhájukon a foltok, sokan már az ünneplőjüket koptatják a hétköznapi munkában, mégsem hagyják abba a munkát, mégis csak a szerencsések, mert legtöbb embertársukra sokkal több megpróbáltatást mért a háború. Ugy kell fogadnunk az eseményeket, ahogy azok megtörténtek és még örülhetünk hogy a ruházkodás gondja a legnagyobb nehézségünk a világegés közepette.

Szegénységünk bántóvá csak akkor válik, ha látjuk azt, amiről Szász Lajos közellátási miniszter beszélt, amikor a gazdag emberek egy szemérmetlen, elfajzott rétegeről szólt. Annyi a szegény ember, annyi a nagy család, amely a legegységesebb javakkal sem tudja ellátni tagjait, hogy kihívás, lázító korlátoltság és büntetést érdemlő buta dicsekvés napjainkban a tobzó jóllét, a fényezés és a pocskékolás fitogtatása. Azt mondta Szász Lajos, hogy éppen a nagyjövedelmű emberek egy csoportja „rohan, szalad a pénz után és sokszor olyanokba fekteti fölös pénzét, amire semmi szüksége nincs, olyan áron vásárol, ami semmiképpen sem indokolható, amely nem áll arányban a megvásárolt áruval az értékével... Békebeli minőségben kívánják szükségleteiket kielégíteni s nem gondolnak arra, hogy esetleg másoktól vonják el az anyagot, olyanoktól, akiknek ez a létfenntartást biztosítaná, holott nekik csak felesleg jelent. A zúgforgalom túlnyomó részét azok okozzák, akik szükségletüket meghaladó mértékben saját használatukra jelenleg nem is szükséges árukat halmoznak, vásárolnak mértéktelenül..."

A közellátási miniszter kemény igazmondása a mi vidékünkre is találó. Esztelen dicsekvést, a pazarlás és a háborús gazdaság fitogtatását látja az ember sokan részéről az egyik oldalon, a másik oldalon a foltokba takart falusi iskolásgyermekek képe áll. Olvassák el figyelmesen a vend-magyar újgazdagok is a közellátási miniszter szavait és értsék meg belőle, hogy

A nélkülözések idején válik el, hogy ki a magyar

— mondotta vitéz Teleki főispán Alsólendván

November 23-án MÉP nagyválasztmányi ülés volt Alsólendván. Részletes jelentést lapzártakor kaptunk róla, így csak a szónokok néhány kiemelkedő megállapítását ragadjuk ki belőle.

Dr. Ország Pál országgyűlési képviselő hangoztatta, hogy a mutatkozó nehézségeket a háború okozza és ezek jóval kisebbek, mint legtöbb államban. Akinek mégsem tetszenek, kaphat utlevelet máshová.

Vitéz gróf Teleki Béla főispán az alsólendvai járás vendségéről a következőket mondotta többek között:

Az alsólendvai járásban élő vend-ség ezer esztendőn át hű volt a szent-istváni Koronához s a Magyar hazá-

hoz, Reméli, hogy a jövőben is ilyen lesz és akkor

éppoly megkap minden jogot, mint fajmagyar testvérei.

A felszabadulás mámorában könnyű volt sokaknak magyarnak vallani magukat, de most, a nélkülözések idején válik el, ki a magyar. Mert vannak olyanok, kik nem a magyar célt szolgálják, hanem tudva, vagy tudatlanul is sokan az ellenség eszközeivé válnak. Nagy szláv birodalomról álmodoznak.

Tudva van, kik, de a magyar nem bosszuálló, türelmes, míg lehet.

Bármilyen is lesz a háború vége, e házában a magyar lesz az ur, arról meg lehetnek győződve.

A muraszombati csata hősi halottainak emlékművéért megindult az adakozás

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület felhívására megkezdődött az adakozás a muraszombati csata hősi halottainak állítandó emlékműre. Az első adományok már befutottak a Muraszombati Takarékpénz-

tárban nyitott külön folyószámlára. Már ezek is megmutatják nagyságukkal, hogy a gyűjtés sikerre vezet.

Az adományozók névsorának közlését anyagtorlódás miatt jövő számunk megjelenéséig el kellett halasztanunk.

A battyándi körjegyzőség községei már régebben megkezdték az adakozást a vaslaki temetőben nyugvó Szedonya Ferenc siremlékének felállítására

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület mult számunkban közölt felhívásával kapcsolatban levelet kaptunk Battayándról. A levél egész terjedelmében idekivánczozik lapunk hasábjaira. Íme:

Az egész Muravidék tudja, hogy az emlékezetes muraszombati csatában halt hősi halált az ezeréves magyar hazáért Szedonya Ferenc vaslaki születési vend-magyar ifju. Ennek a hős férfinak sírját

Vaslak község közönsége minden esztendőben két ízben megkoszoruzza.

Az ünnepélyt csendben, a mai ko-

moly időkhöz mért keretek között rendezi meg a község, mégis a vaslaki kis temető minden évben kétszer megtelik a környék magyarul érző népével. Az ünnepélyen rendszerint részt vesz katonai küldöttség is és elhelyezi koszoruját a hős sírján. Vaslak község közönsége azonban nemcsak ünnepelni tud, de ha kell tud a magyar hazáért, a magyar gondolatért, a magyar gondolat harcosaiért áldozatot is hozni. Talán kevesen tudják azt, hogy itt Szedonya Ferenc nyugvóhelyének méltó megörökítésére már a mult években megindult a mozgalom. Amikor 1942. február havában a tisztii küldöttség

ma a gazdagság és jólét fitogtatásával nem tisztelőket és bámulókat szereznek, hanem a becsületes magyar társadalom megvetését vonják a fejükre!

Azok a kistisztviselők pedig, akik annyit panaszkodnak, hogy nem lóg az ötödik rend szép ruha is a szekrényükben, hallgassanak el és vegyenek példát arról a magas állású muraszombati közigazgatási vezető férfiuról, akinek messziről hajbókolnak és aki maga mesélte a nyáron mindenkinek, aki megcsodálta szép ruháját, hogy bizony nem új az, hanem egy kifordított régi. Higyjék el, amíg van mit kifordítani, nincs baj és nem is szégyen kifordított ruhában járni. Az ember kifogástalanul jól érezheti magát benne. Tapasztalatból tudom ezt...

És ahogy megvetésre méltó a jólét kiáltó mutogatása és híresztelése az öltözködés terén, éppoly megvetésre méltó a dinom-dánomos házivacsorák, reggelig tartó finom-ur-i mulatságok rendezése, ráadásul még híresztelése is. Vegyen csak ebben is mindenki példát a vidék elhivatott vezetőitől és ne mulatozzék szertelenül, mert ma nem annak az idejét éljük.

Példaadó magatartást vár az ország érdeke és a kormány azoktól, akik vezetik a népet és a nehézségek panasz nélküli türelését várja a néptől. Ha az első meglesz, nem marad el a második sem. Mert a mi népünk becsületes, keményen viseli a sors csapásait és nem akar rosszabb hazafi lenni senkinél sem! (Sz.)

élén megjelent csendes kis ünnepséggünkön nemes Breuer Pál ezredes, hogy a honvédség képviselőjében elhelyezze a kegyelet koszoruját Szedonya Ferenc sírján, egy egyszerű, földes falusi kis házban, amelyben a hős született és amelyben öreg édesanyja őrzi ma is drága fia soha el nem halványulható emlékét, lelkes kis csoport határozta elő, hogy méltó emléket állít a nemzet hős fiának. A tervet tett követte és

ma már közel 600.— P áll rendelkezésre.

Csendesen, talán azt mondhatnám, titokban indult meg az önkéntes adakozás. Battayánd, Nyireslehomér, Rónafő és Vaslak áldozatkész közönsége örömmel adta oda megtakarított kis pénzét. Szeretném, ha erről a nem hangoskodó, de mindennél ékebben beszélő áldozatkésziségről a „Muraszombat és Vidéke” hasábjain megméltóztatnék emlékezni, szeretném, ha minden

magyarul érző vend-magyar ember érezné azt, hogy hűségéért, magyar áldozatkésziségeért megbecsülésben részesül.

Nem mulaszthatom el azt sem megjegyezni, hogy az adakozásból példaadó módon kivették részüket azok a vend-magyar testvéreink is, akik Vaslak községből Budapestre származtak el, akiknek szintén szeretném hálás köszönetünket kifejezésre juttatni. Megvagyok győződve arról is — habár körjegyzőségemben minden ember kivette részét az adakozásból —, hogy a „Muraszombat és Vidéke” nov. 19-iki számához mellékelt csekk-lapokon további adományok fognak a muraszombati csatában hősi halált haltak emlékművére befutni.

BATTAYÁND 1943. november 19.

MIKE DAVID, körjegyző.

December 4-én pedagógiai szemináriumot tartanak Muraszombatban

A muraszombati járás tanítószága részére december 4-én, délelőtt 9 órai kezdettel Városi Mozi helyiségében pedagógiai szemináriumot rendez a vármegye tanfelügyelősége. A szeminárium tárgysorozata a következő:

1.) Elnöki megnyitó. 2.) Előadás „A fogalmazás tárgya és tanításának módja a magyar tannyelvű és vend kisebbségi nyelvet használó népiskolákban” címmel. 3.) Gyakorlati tanítás. 4.) Bírálatok és az elnök összefoglaló megállapítása. 5.) Előadás a levonteképzésről. 6.) Előadás az iskolán kívüli népművelésről.

A pedagógiai szemináriumot Horváth Ferenc körzeti iskolafelügyelő készíti elő.

A szeminárium befejezése után megalakítják a Muraszombati Járás Általános Tanító Egyesületét is.

POLLÁK EMIL JOGOSAN SZÜNETELTETTE AZ ALSÓLENDVAI ESERNYŐGYÁR MUNKÁJÁT

Augusztus 20-i számunkban megírtuk, hogy Pollák Emil alsólendvai ernyőgyárost az alsólendvai kir. járásbíró azert, mert az igazgatása alatt álló alsólendvai ernyőgyár üzemét 1942 év május havában leállította, habár a gyár megfelelő mennyiségű üzemanyaggal rendelkezett, *árulvonnás vétségében* bünsősnek mondta ki és 5.000 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Pollák Emil fellebbezett és az ügy a győri ítélőtábla elé került. Az ítélőtábla a járásbíró ítéletét megsemmisítette és Pollákot a vád alól *bűncselekmény hiányában felmentette* és megállapította, hogy a gyár üzemének szüneteltetése *jogos és Pollák hatáskörébe tartozó ténykedés volt*, amelyért az büntető uton felelősségre nem vonható.

A felmentést tartalmazó határozat jogerős.

ELSŐ MURAKÖZI
Szövöde r. t.
CSÁKTORNYA, Széchenyi u. 50
TELEFONSZÁM: 13.
*
Központi iroda: BUDAPEST

Zár alá vett szőrmés nyersbőrök beszoigáltatása

A 39.500/1943 sz. Iparügyi Miniszteri rend. és a m. kir. Ipari Anyaghivatal irásbeli szigorú utasítása alapján felhívom azokat, akiknek zár alá vett szőrmés, nyers, félig kész vagy cseres bőr van birtokában, hogy tekintet nélkül a bőrök mennyiségére, azokat azonnal szolgáltatassák be. Zárolt szőrmés bőrök: bárány, gida, juh és kecske. A beszoigáltatott bőröket maximális áron fizetem.

A rendelet megtartását ellenőrzik és megsegése a bőrök elkobzását és szigorú büntetést von maga után.

A rendelet honvédelmi érdekeket szolgál, így mindenkinek hazai kötelessége is annak megtartása.

SZÁSZ ISTVÁN, nyersbőrkereskedő
Muraszombat, Lendva utca 21.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik a felejthetetlen emlékü feleség és édesanya

Dr. BRANDIEU SZILVIUSZNÉ

született Szakonyi SZAKONYI EDITH

elhunytaival mély fájdalomunkat a sirra virág küldésével, részvétük kifejezésével és a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek.

Dr. BRANDIEU SZILVIUSZ és családja.

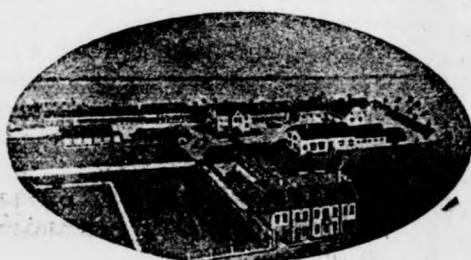
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk hálás szívvel köszönetet mindazoknak, akik a felejthetetlen emlékü férj, apa és rokon

SZOCSICS LAJOS

temetésén megjelentek, a sirra virágot vittek, részvétüket fejezték ki, vagy más módon igyekeztek mély fájdalomunkat enyhíteni.

özv. SZOCSICS LAJOSNÉ és családja.

Benkò József

HUSÁRU ÉS KONZERVGYÁR

Muraszombat

TELEFON: 8 és 80 / POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA: 74009

HIREK

— **A Muraszombat és Vidéke** mai számát kénytelenek voltunk 6 oldalban megjelentetni papírhányunk miatt. Magunk is tudjuk, hogy a 6 oldalon nem elégíthetjük ki a szükséges mértékben olvasóink igényeit, de a papírbeszerezés körül mutatkozó rendkívüli nehézségeink kényszerítettek bennünket a 6 oldalas terjedelmre, hogy a megjelenésben a jövőben se történhessék semmiféle lennakedés.

— **Házasság.** Csepreghy Juliska, Csepreghy Károly ny. tanító, állami kereskedelmi középiskolai óraadó tanár leánya és Cserepes Jenő m. kir. gazdasági felügyelő 25-én, csütörtökön tartották esküvőjüket Budapesten. Csepreghy Juliska a felszabadulás óta a főszoigabíró tisztségviselője volt és ott nagy megbízhatóságával, szorgalmával és ügyességével megnyerte mindenkinek a becsületét és szeretét s igen nehezen nélkülözhetővé tette magát. Távozásakor dr. Olajos József főszoigabíró bucsuzott tőle a főszoigabíró tisztségviselő karának nevében is, virágcsokrot és értékes ajándékot nyújtott át neki és sok, jól megérdemelt boldogságot kívánt a főszoigabíró kora reggeltől késő estig dolgozó Juliskájának. Szerkesztőségünk, amelynek munkáját sokszor könnyítette meg Csepreghy Juliska előzőkenységével és kedvességével, ezekben a sorokban csatlakozik a jólkívánók táborához és azt kívánja neki, hogy ezentul már kevesebb gondot és fáradságot adjon neki az élet, mint eddig és legyen nagyon boldog a házassága, mert igazán megérdemli azt.

— **Halálozások.** Dr. Brandieu Szilviusz ny. kórházi főorvos neje, Szakonyi Szakonyi Edith november 19-én életének 54., házasságának 35-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt. A gyászborult család felé egész Muraszombat közönsége mély részvétet fordult, ami a 21-én történő temetésen impozánsan megnyilatkozott. — **Vucsák István** sűrűházi kisbirtokos, messzi vidék egyik legjobb és legtehtényesebb gazdája munkás életének 73 évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 22-én történt a sűrűházi temetőben nagy részvét mel-

VÁROSI MOZI * MURASZOMBAT

November 27-én, szombaton 17 és 19.30 ó. 28-án, vasárnap 11.15, 15, 17 és 19.30 ó. és 29-én, hétfőn 19.30 órakor

Az első magyar-olasz világfilm: »Fehér emberek«

JÁVOR Pál, TASNÁDY Mária, FOSCO Giachetti

December 2-án, csütörtökön 17 és 19.30 órakor és 3-án, pénteken 19.30 órakor

„Félvér“ Filmkölteménybe öntött északi legenda egy félvér férfiről és egy félvér farkaskutyáról.

lett. Az elhunytat dr. Vucsák István muraszombati körorvos, Vucsák Lajos tekintélyes sűrűházi gazdálkodó fia, özvegyen maradt felesége, menyei, unokái és kiterjedt rokonság gyászolják.

— **Dr. Tulok József** alispán dr. Kiss József tb. főszoigabíró és Marton Gyula vármegyei irodaigazgató kíséretében hivatalvizsgálatot tartott hétfőn a muraszombati főszoigabírószón.

— **Mikulás est a kaszinóban.** A Muraszombati Kaszinó Egyesület a napokban küldi ki a meghívókat tagjainak, amelyben értesíti őket, hogy december 5-én délután, 5 órai kezdettel a kaszinó helyiségében Mikulás esti összejövetelt rendez. A Mikulás est keretében adják át a Mikulás csomagokat. A Mikulás est a komoly időnek megfelelően családias teltelű lesz.

Barkász T.

„MATEOSZ“

teherautó fuvarozás

MURASZOMBAT

TELEFON 23.

— **Disznótor** lesz vasárnap Horváth Béláné vendéglőjében Lendva-nemesden. A disznótor délután 1 órakor kezdődik és a záróráig tart.

— **Ismét kiadják a Toldit** vendnyelven. Az iskolai oktatás céljaira Arany János Toldi című hőskölteménye Kardos-féle vend fordításának új kiadását tervbe vették. Erre azért volt szükség, mert a régi kiadás teljesen elfogyott.

— **Pályázati hirdetés** szombathelyi Himnuszra. Szombathely város pályázatot hirdet városi Himnusz szövegének megírására fennállásának 1900 évfordulója alkalmából. Tiszteletdíj 200 P a nyertes részére. A részletekről szívesen szolgál felvilágosítással szerkesztőségünk.

— **A napokban megjelenik a „Nas Kalendár“ naptár.** Ezidén is megjelenik az Athéneum kiadásában a Nas Kalendár című vend nyelvű naptár. A naptárban szép novellák fordításai, érdekes és hasznos cikkek lesznek.

— **Kórházi hírek.** Horváth István 5 esztendő andorhegyi gyermek játé közben oly súlyosan megsértette kezét, hogy a kórházba került. — **Slebits Ferencné** 63 éves murarévi asszony leesett a szekérről és jobb karját törte. — **Kouter Ferenc** 63 éves őrszentvidi lakos szénát vitt a tehéneknek, közben megcsuszott, elesett és karját törte. Mindkét szerencsétlen öreg a muraszombati kórházba került.

— **Internálás.** A muraszombati járás főszoigabírája internálta Kolossa Józsefné pártosfalvai asszonyt. Kolossa Józsefné rendőri felügyelet alatt állott, előirt jelentkezési kötelezettsé-

gének azonban nem tett eleget. sőt tovább folytatta munkakerülő és csavargó életmódját.

— **Megérkeztek a mikulási és karácsonyi ajándékok!** Nagy választékban vásárolhat diszkötésű fényképalbumokat, emlékkönyveket, Pelikán és tühegyü töltőtollakat, magyar regényeket és ifjúsági könyveket *Hahn Izidor* könyv- és papirkereskedésében Muraszombatban.

— **Alsólendvai hírek.** Alsólendváról jelentik: Alsólendva képviselőtestülete elhatározta, hogy a tűzoltóegyesületnek a szükséges tömlők beszerzéséhez 2.000 pengő segélyt ad. Ugyancsak 2.000 pengő segélyt szavazott meg a képviselőtestület a leventeznek részére hangszerek beszerzésére. A tisztségviselői illetményeinek július 1-től való felemelése miatt pótköltségvetés vált szükségessé, amely 2.260 pengőt tesz ki. — November 21-én kezdődött meg Alsólendván a nép- és családvédelmi előadássorozat. Az előadások tíz napon át tartanak. — Az elmúlt vasárnap kezdődött meg a Zöldmező gazdasági tanfolyam. Ennek záróvizsgája november 28-án délelőtt 11 órakor lesz. — November 22-én megalkult Alsólendván a legel-tetési társulat. — 23-án vitéz gróf Teleki Béla Zala vármegyei főispán végzett hivatalos látogatást Alsólendván. Ebből az alkalomból a MÉP is értekezletet tartott, amelyen megjelentek a vidéki szervezetek vezetői is. Az értekezleten időszerű politikai kérdéseket beszéltek meg. — (S.)

Egy szoba konyhás lakást,

essleg üres szobát keres gimnáziumi tanárnő. Cim a kiadóban.

Mindenestányt

keresek január 1-re. Tisztességes és szorgalmas legyen az illető, elsőrendű ellátást és jó fizetést kap egész évben. Cim a kiadóban.

Eladó szövegépek!

3 darab vas mechanikai szövegép és 4 darab ía szövegép eladó. Érdeklődni lehet SZÁSZ ISTVÁN nyersbőrkereskedőnél, Muraszombat.

Szűzszinyo

redno i posteno iscem za cejlo leto. Nasztoupi sze januára 1-ga. Átresz sze zvej v vrednistvi.

Árverési hirdetés

Tótkereszturi Takarékpénztár Rt. végrehajthatónak Bencik Ferenc és neje, szül. Rituper Anna végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 840.— P tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Muraszombat községben lekvő s a muraszombati 815 sz. tkvi betétben A 1—2 sorsz. 382/2 és 384 helyrajzi számok alatt felvett egész ingatlanra 5044 P kikiáltási áron elrendelte.

Az árverést 1943. évi dec. hó 7. napján dé. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében földszint 5 szám ajtó fogják megtartani.

Az ingatlant, ha az árverés megtartását a végrehajthatók közül a Tótkereszturi Takarékpénztár Rt. kéri 5044 P, ha Rituper Julia kéri 6444 P, vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpenz a kikiáltási ár 10 %-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Muraszombat, 1943. aug. 12.

Dr. SZABÓ KÁROLY s. k. kir. járásbíró.

HIREK MINDENFELÖL

— A képviselőházban a román tulkapások miatt interpelláció hangzott el. A románok elrekvirálták az uralmuk alatt élő magyarok állatait és az állatokért magyar pénzre átszámítva kilónként 2 fillér térítést fizettek. A magyar külügyminiszter válaszában közölte, hogy kormányunk tiltakozott e miatt a román kormánytól és kilátásba helyezte, hogy ha Romániában ez a rendszer nem szűnik meg, mi is hasonló intézkedésekre kényszerülünk az erdélyi románokkal szemben.

— **Kőszegen** katolikus férfitársadalomnak egy táborbavaló gyűjtésére.

— **Vas vármegyében** a természetes népszaporodás október folyamán 111 lélek volt.

— **Keszthelyen** és **Tapolcán** szörványos tifuszmegbetegedések fordultak elő.

— **Budapest**en kibővítik a krisztinavárosi katolikus templomot. A szentélyt 5 sínparon tolják odébb, míg a szentély falait 10 tonnás csörlőn húzzák el.

— **Budapest**en tartják december 3-án az egyetemes evangélikus egyház közgyűlését.

— **Szombathely** nyilegyenes csatlakozást kap a budapest-székesfehérvár-gráci betonutba.

— **Miskolcon** agyonverte Tóth János 63 éves molnár a takarítónőjét, majd felakasztotta magát a malmában. Azt hiszik, hogy féltékenységből követte el tetteit.

— **Erdélyben** 800 kilométer hosszúságban építettek új országutat a felszabadítás óta.

— **Szombathelyen** 1 éves női kereskedelmi szaktanfolyam nyílik meg.

— **Budapest**en az elmúlt évben 52 millió pengőt költöttek el a belső és külföldi látogatók — állapítja meg a székesfehérváros statisztikai hivatala.

— **Győrben** a vagongyár munkásainak fürdőszobás családi házat épít a város támogatásával.

— **Budapest**en 10 pengő napidíjat kapnak a hóeltakarító munkások.

— **A Diákaptárban** dolgozók száma 60 ezerre növekedett.

Tolvajt fogott a furfangos kisdíák

Töporodott öregasszony állott a muraszombati járásbíróóság büntetőbírája előtt. A vád: vásári tolvajlás. A tanu és egyben nyomozó, aki csendőrképre adta: Josár László, a muraszombati gimnázium II. osztályának tanulója.

A vádlott, özv. Péntek Ferencné ottóházi asszony, keveset beszél. Nem is tagad, kár lenne... Tette tisztán rajzolódik az élénk szemű fiúcska vallomásából bírāja elé. Így meséli a történeteket Josár Lacika:

— A legutóbbi muraszombati vásárkor házuk táján nézelődtem. — Gyánusan viselkedő asszony vonta magára a figyelmemet. Meleg, kötött ujjast szorongatott a kezében és meg-megrebbenő szemmel ódalgott ki a tömegből. Valahogy éreztem, hogy rossz lehet a lelkiismerete. Azt láttam ám egyszer csak, hogy óvatosan körülpillantva, belép egyik nyitott ház kapuján és az udvarban lévő írákásba rejti a kezében tartott holmit. Rögtön sejtettem, hogy lopott lesz az és majd visszatér érte a tolvaj, ha úgy látja, hogy „tiszt a levegő.”

— Utána siettem és követtem egy darabig. Amikor már jól eltávolodtunk a piactérről, utolértem és megszólítottam: „Mondja néni, nem maga felejtett egy kötött ujjast a vásártéren?” Meglepődve nézett rám, aztán megvallotta, hogy igen ő hagyta el a most vásárolt ujjasát. Azt mondtam erre, hogy én megtaláltam és haza vittem. Ha eljön velem a házukba, oda is adom mindjárt. Ráállott és jött velem. Én azonban nem ám az ujjashoz vezettem, hanem egyenesen a csendőrségre, ahol elmondottam az egész esetet. Megdöbbenésében még tagadni is elfelejtett, megvallotta, hogy lopott. Engem megdicsértek és megjutalmaztak.

A bíró is megdicsérte a magántulajdon kis örét, a tolvaj nőt pedig előrehaladott korára való tekintettel 50 pengő pénzbüntetéssel sujtotta csak.

Elkészült a Balaton-Mura-csatorna terve

Budapestről jelentik: A földművelésügyi minisztérium vízépítési ügyosztálya elkészítette a Balatont a Murá folyóval összekötő csatorna tervét. Az új csatorna gondolatát az a tény hozta előtérbe, hogy a Balaton vizének ingadozását akarták megszüntetni. A csatorna révén állandóan megfelelő mennyiségű vizet tudnak a Balaton medencéjébe vezetni és ezáltal állandósítják a Balaton vizének magasságát. A Mura folyó a Dunántúl egyik legegyszerűsebb vízmennyiségű és bővizű folyama, ezért esett a választás a Murára.

A terv szerint Murarátka mellett duzzasztó gátat építenek és a felduzzasztott folyó vizét a csatornán keresztül viszik a Balatonba. A csatorna Letenye, Tótszentmárton községek érintésével a Principális völgyön át Pacskáig menne. Innen keletre fordulva, a Zala-folyóba torkollik. Észtergályostól a Zala-folyó medre vinné a Mura vízfeleslegét a Balatonba. A csatornát 89 km. hosszúra tervezik. Előzetes számítások szerint a csatorna alkalmas lenne arra, hogy 600 tonnás hajók közlekedjenek rajta. Ilyen módon a zalai és a somogyi részek a csatorna közvelítésével a Balatonon és a Sión át bekapcsolódnának a Duna nemzetközi forgalmi hálózatába.

— **Az olasz haseregben** tisztis ranggal alkalmaznak németül és olaszul beszélő nőket tolmácsnak.

— *Apu, égve felejtetted a villanyt!*

— *Nem számít, a Tungotaru lámpa alig fogyaszt...*

KÖZGAZDASÁG

Alakítsunk gépszövetkezetet!

A Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara területén lévő községek közül 11 kapott az idén és 19 kap 1944-ben államsegéllyel traktort. Traktort gazdaszövetkezetek — ugynevezett gépszövetkezetek — igényelhetnek. Ezért annak a községnek, amely gazdái számára közös traktort akar 60% kedvezményrel szerezni, érdekében áll, hogy minél hamarabb megalakítsa a gépszövetkezetet.

Az ügyben a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara (Szombathely) részletes felvilágosítással szolgál.

AZ OLAJOSMAGVAK BESZOLGÁLTATÁSÁNAK HATÁRIDEJE

Az olajosmagvak közül a tökmag, dohánymag, valamint a vadrepce-mag beszoigáltatási határideje 1944. április 15. Az összes egyéb olajosmagvakat 1943. november 30.-ig kell valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani.

A rendelet továbbá a termelőnek és annak, aki haszonbér, részkereset, vagy munkabér címén természetben kap olajosmagot, háztartási szükségletére személyenként 50 kg. napraforgómag, vagy 40 kg. tökmag visszatartását engedélyezi.

A nyilvántartó hatóságok nemcsak a buzaegységekben kiszámított beszoigáltatási teljesítményt, hanem az olajosmagvak kötelező beszoigáltatását is szigoruan ellenőrzik.

Gazdasági rövid hírek

A Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara Sopronban tartja ezévi rendes közgyűlését. A közgyűlés helye: a városháza nagyterme, ideje: december hó 4-én, szombat reggel 8 óra.

A mezőgazdaság vasellátása. A mezőgazdaság vasellátásának érdekében a Kamara kérte a földművelésügyi miniszter urat a lényegesen nagyobb mennyiségű vasjegyek biztosítására, tovább a vasjegyek zavartalan beváltásának érdekében felterjesztést intézett a Kereskedelem- és Közlekedésügyi, továbbá a Földművelésügyi Miniszter urakhoz, hogy a vidéki szövetkezetek minél szélesebb körben kapcsolódjanak be a gazdavasanyagok forgalombahozatalába.

Gyomorbajos! - Vesebajos!

TARTSON IVÓKURÁT

A természetes szénsavas

PETÁNCI

GYÓGYVÍZ

ÜDÍT — GYÓGYÍT

Főraktár: MURASZOMBAT

TELEFON 68.

— **Horvátországot** rendkívül hevesen bombázzák az angolszászok. Állandó támadásaiknak rengeteg gyermek és asszony esik áldozatul. A Zágráb felett legutóbb lelőtt gépekben néger pilóták voltak.

— **Törökország** fővárosában, Ankarában a szovjet követségen filmet mutattak be, amelyen Németország és Lengyelország mint a szovjet által annektált országok szerepelnek.

— **Indiában** éhínség van és a lakosság teljesen lerongyolódott a textilhiány miatt.

— **Portugáliában** is jegyre adják most már a kenyert.

— **Horvátországban** jegyre adják a sót.

— **Svédország** újabb élelmiszeradományt küldött Görögországba és Belgiumba.

LEVENTEÉLET

Mikor követ el kihágást a levante gondviselője és munkaadója?

A levante gondviselőjének (atyjának, gyámjának) és munkaadójának mulasztásairól a következő törvények intézkednek:

1) A levante köteles törvényes képviselője (anya, gyámja), szülősádjája, illetőleg munka- vagy szolgálatadója, (T. 11. §), ha a levante kötelest kötelezettségének teljesítésében szándékosan megakadályozza, kötelezettségének teljesítése miatt hátránnyal sújtja, vagy alkalmazásából elbocsátja, kihágást követ el és két hónapig ter-

jedhető elzárással büntetendő. (172. §. (1) bek.)

2) Kihágás miatt pénzbüntetéssel büntetendő a törvényes képviselő (anya, gyám), a gondviselő szállásadó, illetőleg a munka- vagy szolgálatadó, ha:

1. megszegi a levante kötelest bejelentésére a nyilvántartására vonatkozó rendelkezést, vagy

2. elmulasztja, hogy a levante kötelest a házi fegyelem eszközeivel kötelezettségének teljesítésére szorítsa (T. 172. §. (2) bek.)

S.P.O.R.T

A Mura I. a második helyen, a Mura II. az első helyen végzett a labdarugóbajnokság őszi idényében

Alsólendva a negyedik helyen végzett

Nagyjából befejeződött az Észak-dunántúli Kerület I. osztályában és a II. osztály szombathelyi csoportjában a labdarugóbajnokság őszi idénye. A hátralévő néhány mérkőzés már nem változtatja meg az élcsoportok helyzetét. Az I. osztályban

a Mura

első csapata szép szereplés után 17 ponttal a második helyre került a 19 pontos a MOVE ZSE mögött. Helyezéséről megállapíthatjuk — ha kellő tárgyilagossággal tekintjük át a bajnokság eseményeit, — hogy az őszi sorsolás alapján a lehető legjobb. A papírforma alapján a kapuvári vereség és a soproni döntetlen reális eredmény. Egyedül a celldömölki vereségnek nem lett volna szabad bekövetkeznie, ezzel szemben viszont senki sem várhatta, hogy a Mura mindkét pontot elhozza Zalaegerszegről. Ez a két mérkőzés körülbelül kiegyenlíti egymást.

Ahogy a papírforma reálissá teszi a Mura őszi második helyét, éppen úgy

megállapíthatjuk a papírforma alapján, hogy bajnoknak kell lennie a Murának a tavaszi fordulóban.

Mert ahogyan ősszel minden nehéz mérkőzést idegenben játszott a muraszombati gárda, éppen úgy tavasszal minden sorsdöntő mérkőzés idehaza lesz. Muraszombatba jön a Move ZSE, az SVSE II., a Kapuvár, a Kőrmend, az Szfc II. és a CVSE. Ezeket a mérkőzéseket feltétlenül meg kell nyernie a Murának, míg idegenben legrosszabb esetben is a Haladás II. és a Kinizsi ellen adhat le 1—1 pontot. Ezzel szemben a Move ZSE Sopronban és Muraszombatban lead 2—2 pontot biztosan és máshol is fog még pontot veszíteni a zalaegerszegi csapat, tehát a Mura pontelőnnyel lesz bajnok.

Igy mutatja ezt a papírforma. Hogy aztán így is legyen, az a Mura játékosain mulik, akik ha éppen olyan

lelkesen harcolják végig a tavaszi idényt, mint az őszit, feltétlenül bajnokok is lesznek.

A Mura II.

tiszta 2 ponttal az első, az ő helyezete a végső küzdelem szempontjából mégis sokkal nehezebb, mint az I. csapaté és kevesebb esélye is van a bajnokságra, mint annak. A Mura II. tavasszal Alsólendvára, Kőszegre és Szombathelyre megy és bizony mindhárom helyen könnyen érheti vereség. Sőt, Lenti ben is történhet könnyen meglepetés. Reméljük azonban, hogy a fiatal tartalékcsoport meglepetést csinál és néhány bravuros győzelemmel megszerzi a bajnokságot.

Az Alsólendva

jóképességű csapata a negyedik helyre szorult ősszel. Ez a hely nem felel meg a csapat képességeinek és az tavasszal bizonyosan előbbre is nyomul. Kis szerencsével még a bajnokságra is rámehet, habár a Bőrgyár és a Mura II. igen nagy riválisai.

A bajnoki táblázatok a következők:

I. osztály:

1. Move ZSE	11	9	1	1	47:16	19
2. MURA	11	8	1	2	39:14	17
3. SVSE II.	10	6	3	—	23:13	15
4. Kapuvár	11	7	1	3	31:20	15
5. Kőrmend	11	6	1	4	19:24	13
6. Kinizsi	10	4	2	4	35:11	10
7. SzFC II.	11	4	2	5	21:16	10
8. Haladás II.	10	5	—	5	24:27	10
9. ZLE	11	2	2	7	11:23	6
10. Sárvár	11	2	2	7	10:27	6
11. CVSE	10	2	—	8	14:29	4
12. Tapolca	11	1	1	8	9:53	3

II. osztály:

1. Mura II.	8	7	—	1	22:11	14
2. Bőrgyár	8	6	—	2	21:10	12
3. SzFC III.	8	5	1	2	22:9	11
4. Alsólendva	7	4	1	2	9:5	0
5. Kőszeg	8	3	2	3	21:17	8
6. Move ZSE II.	8	2	3	3	16:14	7
7. Dose, Lenti	8	3	—	5	10:23	6
8. Szentgotthárd	7	1	1	5	10:18	3
9. ZLE II.	8	—	—	8	3:27	0

Od Szegeda do Budapesta

1919. novembra 16-ga szo vogrszki honvédje masejrali v Budapest

Minoulo je irtao szlotin lejt, ka szo novembra 16-ga nas Kormányzó z dicsnov mládov vogrszskov voj-szkov primasejrali v Budapest i ocsisztili nas ország od tiszte podivjáne, z cslovecsi kejpov vözobrnyene gule, sterim szmo mi pravli kommunisti. Tou szo bili tiszti nasi znotrásnyi nepriátelje, ki szo nas ország i národ odznoutra natelko vözglodali, ka szo csehi, szrbi i román i z nasega jeze-rolajtoga országa tiszte falate trgali vkraj, steri sze nyim je vido.

Hladen jeszénszki dén je bio, steri je vszedno z novim ognym i csiszto szvekloscsov szegreo i preszvejtó kmicsno vogrszko nébo. Z porüsenyá i pogorelscsine sze je znouvics ossivo vogrszki zsitek, od szami nevoul zmantráni vogrszki kmet i delavec je znouvics zacsnó delati z duplikim veszéljom, ár je znao, ka pá vláda réd i mér v ország i ka v nye-

ga nedo rivali bejle pejneze te, gda szí oni z szivimi napunyávajo zsebke i neszéjo vsze, ka sze nyim povidi.

Na bejlo konyi szo sze nájnprej neszli nas Kormányzó z szvojev voj-szkov prouti Budapesti, odkec szo vszi grejsniki kak káfra flejnoli v zvuńszke országa i odneszli vsze, ka sze je odneszti dalou.

Návcsili szmo sze z toga, ka szo vszigidár nájbóle nevarni tiszti znotrásnyi nepriátelje nasi, steri med nami zsvéjo i szkrivomá rovárijo i szpáko delajo med nami szamo záto, ka oni te lezsej pridejo do szvojeja cila. Nasa trejna gláva i sztáro, bridko szküsávanye pa dobro szpominanye má na tiszle csasze z-1918-ga leta, steri sze vecs nigdár povrnouti nem-rejo, ár na tou oumorno verosztuje cejli vesz posteni národ. Szmetásje, sítasje i spekulantje pa nemajo meszta med nami!

Krátki glászi

— Vitéz nagybányai Horthy Istvánova, dovica kormányzóhelyettese, je prejkvzela voditelstvo deklinszki leventszi drüstev cejlóga országa.

— Szmrt. V nedelo szo pokopali Dr. Brandieu Kornélijo, zseno goszpouda Dr. Brandieu Szilvij vrácsa v Muraszombati. Vnougó lüdsztva jo je szpovedilo k zádnym i pocsniki. — V pondejlek szo k zádnym i pocsniki polozsili v Sürüházi Vuicsák Istvána, ocsó Dr. Vuicsák István vrácsa z Muraszombata. Pokojni szo bili prevecs prilübleni med lüdsztvom, ka sze je tüdi vidlo na nyihovom szpévodi. — Naj pocsvata v méri. — Familijam pokojniva nase szozsalje.

Sztári decski i sztáre deklíne

Neozsenyeni sztári decskov v nase országi je okouli 125 jezero, ki szo rávno telko deklin püstili brez pára. Ali neozsenyeni deklin je doszta vecs, ár deklin prinasz je itak vecs, kak moskov, cilou zdaj v tom bojn-szkom csaszi. Tou szo recsi, z sterimi je vrejdo i potrejbno premislávati od bodoucsega zákonszko zsvilenya. Boug je sztvoou zsenzsko zatou, naj rodi i z tém nyej dao tüdi lübéznoszt do decé, dokécs je moske sztvoou, naj sze szkrbijo za familijzsko goridrzásnye, stero je takrekoucs nájglavnejse pitanye denésnyega csasza i zatou sze zgodi, da sze nisterni decski zavolo toga ne ozsenijo. Nisterni pa cilou té divat za kákso spekulácijo vö ponücajo i tak májo z toga dobre haszke i tak mláde deklíne szamo za nousz vodijo, stero tak osztánejo brez mozsá. Na vszakso formo sze more tou pitanye, poszebno zdaj, z pomocsjouv drüzsinszko krouzsa (családvédelem) rej-siti, da ne osztáne telko mládi de-keo brez mozsá i da nede telko nemorálnoga zsvilejnya. Obouji szpoul more szpoviditi tak na ednoga, kak na drügoga gledoucs duzsnoszti. Da tou mladina szpvidi i de csiszto i posteno zákonszko zsvilenye zsvilelo, kak je tou szam Goszpodni Boug nasztavo, je potrejbni k tomi sztárisa trüd. Tou csáka od sztárisa tüdi domovina i vszáksi sztáris naj szpvidi tou velko duzsnoszt do szvojeja deteta. Bodoucsnoszt vogrszko országa odvizi od neozsenyeni decskov i deklin. Kém vecs zákónov, tém mocsnejse je ország, tém csisztejse zsvilejnye je med lüdsztvom i tém véksa blájzenoszt je v ország.

— Pollák Emil je po pravici zasztavo delo v marenoj fabriki. V nasi novinaj od augustzta 20-ga szmo napiszali, ka je alsólendavska járaska birovija postrofolala Pollák Emila, alsólendavszkoga fabrikanta marél na 5.000 pengőjov strofa, ár je 1942-ga leta mejszeca májusa zasztavo delo v fabriki, cse je gli mejla fabrika escse zadoszta matriála za nadalüvanye z delom. — Pollák je dao proti tozsbo i je visisa birovija v Györiszpoznala alsólendavszkoszoudbo za nevaláno.

— Do szmrti je zbio szlüzsbáncico 63 lejt sztár Tóth János, mlínar v Miskolci i sze na tou obeszo. Míszlijo, ka je mlínar tou napravo zavolo lüboszumnoszti.

— V gnoj je zakopala nouvo porodjeno dejte Takács Piros 20 lejt sztára szlüzsbáncica v Átokházi. Nyéni vért, Gajdács János, je pri razkápányi gnojá naletó na detecse tejlo, ki je zse zácsalo prneti. Szoumlili szo vcsaszi na szlüzsbáncico, ki je vcsaszi vadlúvala isztino. Právla je, ka je tou grozno csinejnye naprivla zavolo szramoszti.

— Na edno leto vouze je bio oszozeni dr. Horváth József, vrács v Ceglédi, ár je na ednoj zsenzki napravo prebrányeno ordinácijo i tak odpravo nouvo porodjenye.

— Cejlo familijo je preprávilala 33 lejt sztára zsená Hegedüs Lajos, pazitelica hizse, stero mouz je vszigidár pijancsüvao i v táksom sztányi vszigidár túko-mláto zseno i deco. Tüdi nájnazádnye je napravo táksogrouboszt, tak, ka szo mogli pozvati policája, ki je malo poméro pijanca. Gda je pijáni mouz zászpo, je nezszecsna zsená odprla gáz i szo vgojndo obá, z dvema detetoma vrd najslí mrtve.

Dolincsar, Möröcsar, Goricsánec
Hangoztatja réges-régen:

Jó magyar
bornak
nem kell céger

Finom badacsonyi és egyéb balaton-melléki borok szolid áron nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók

Titán János

bornagykereskedőnél — Kísszombat.

STIVÁN ERNŐ

MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS
SHELL KÓOLAJ R. T. LERAKATA
SKF., SRO. GOLYÓSCSAPÁGYAK

HOFHERR—SCHRANTZ MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK VEZÉRKÉPVISELETE

MURASZOMBAT

KÖZPONTI MOZI

DITTRICH, MURASZOMBAT

November 27-én, szombaton 1/28 órákor
28-án, vasárnap 3. 5 és 1/28 órákor
és 29-én, hétfőn 1/28 órákor

A tigrisek ura

(Régi címe: HALÁL JEGYESE)

Rudolf Frack, Leny Marenbach, Charlott Daudert, Paul Kemp, Marina Ried.
A Sarraani cirkusz közreműködésével.

November 30-án, kedden 1/28 órákor
December 1-én, szerdán 5 és 1/28 órákor

„Szudáni szerelem“

Magyarul beszélő filmszenzáció, eredeti szudáni szereplőkkel.

— SZPOUMENI SZE, DA NEDELNI DÉN POSZVETIS!“ V tom dugoványi je protestánszki vétki gyülejs v Budapesti szkoncsao, ka pred nas kormány naszedüvajúouse piszmo posle: „Zavolo prejdnoszti poszvetitev nedel i cerkveni szvétkov, proszimo kr. vogrszki kormány, naj pred orszacszi gyülejs dá eden zákonszki plán, pouleg steroga sze naj vöbovej, ka sze v nedelo do 12 vöre ne dovoli spilanye v teátraj, mozijaj, billiárdaj, sportni presztoraj i v presztoraj za kártanye, nadale na znánsztveno, politicsno, literárno i drügo kulturno vküpprihájanye szamo v zvuńredno potrejbni prilikaj. Tocsenyé alkoholni pitvin sze naj od szobote vecséra pa do pondelka gojgne prepove, szenyá po nedelaj pa naj tázbrise. Na poszvetitev nedelni dnévov nas národ zse vise 1000 lejt velko pazko obrácsa i szo nam tou navádo sztári velki kralouvje pravdeno csúvali. Vü-pamo sze, ka tou nase zselejnye tüdi cerkveni forumi drügi vadlúvány za szvoje vzemejo i nász podpérali bodo“.

— Miklosovo szenye v Muraszombati decembra 7-ga bode.

— Na szmrt szo oszoudili i obeszili Hernál Márton 23 lejt sztaroga delavca i Megyeri László 24 lejt sztaroga sloszarszkoga deticsa, steriva szta vecs nouscne kráje napravila v Budapesti.

— Nej je dobro vroucsi cigeo devati v posztelo. Koncz Margit 76 lejt sztara zszenszka z Miskolca szi je djála v poszteo vroucsi cigeo i natou szi je doli léglá. Od vroucsoga cigla sze je poszteo vuzsgála i v mocsnom szpányi je tüdi sztarica zgorejla.

— Jurcsek Béla államtitkár miniszterstva za národno preszkrbo je v Berlin bio pozváni, gde je mogao napredjávanje drzsati od vogrszkoga vérsztvenoga szisztéma. Hitler vezér i kancellár nyemi je medálio sasovogova réda vtálo.

ORION T.E.L.F.U.N.K.E.N PHILIPS

telepes rádiókészülékek 1943—1944
6 hónapos jótállással szállíthatók.

Rádió NEMECZ

MURASZOMBAT

Szakzszerü javítások gyorsan -
vidékleknek soronkivül.

Vázsna pazka za nase cstenyäre!

V zádnyoj numeri szmo napíszali, ka je Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület z dovolejnyom znótrásnyoga miniszteriuma zacsno z pobéranyom dárov za szpomenik oni vitézov ki szo aldüvali zsvilejnye v szobocskoj bitki. Tou pobéranye sze vrsi szkouz nasi novin, záto szmo v zádnyoj numeri prilozsili cseke, steri szo szamo za tou, ka sze ponyi lejko posle za té cio dobrovolna podpora. Doszta nasi cstitelov je pa szpadnolo v zmouto i szo miszlili, ka szo cseki zatou notri, ka naj ponyi poslejo zaosztányeno narocsnino. Záto

zdej opominamo nase cstitela, ka sze po csekaj, steri szo bili prilozseni v zádnyoj numeri, nemre poszlati narocsnina. Té csek má pecsát Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesülete i tak sze v gaszi ne szpise na tekoucsi racsun Muraszombat és Vidéke, nego pride na racsun Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesülete. Da sze vöognemo vszej zmej-sling, proszimo vsze one, ki szo zse po tom cseki poszlali narocsnino, da nam naj tou z ednov kártov dájo na znánye.

Oprávnistvo.

Solsztvo vu Vas vármegyövi

Kak je znáno, je kr. vogrszko minisztersztvo za vero i vcsenyé 15-ga oktoubra likvidejralo docajtno goriposztávleno expozituro solszkoga inspektoráta, naso gorioszlobodjeno okroglíno pa v solszkom dugoványi notrivtálalo v Zala i Vas vármegyöve, kak je tou bilou tüdi pred szlávszkim vládanyom. Minisztersztvo je pa obednim vrejloga i oumornoga voditela té ekspoziture, Rhosóczy Rezső referenta za preszvecsenyé povéksalo za vasvármegyövszkoga kr. solszkoga inspektora v Szombathelyi, ki je tou

nouvo prestímamo csészt zse tüdi prejkvzéo i na szlejdnyom vármegyövszkom adminisztrativnom gyülejsi notripokázao cejli kejp solszkoga szlányá. Po tom porácsanyi sze nahája vu Vas vármegyövi vszevküper 372 lüdszki soul, v steri vcsi 834 vucsitelov. Med solámi je 74 államszki, 32 veski, 264 fárn i 2 privátnivi souli. Med fárnimi solámi sze nahája 196 katolicsanszki, 46 evangelicsanszki, 17 reformátuski i 5 zsidovszki. Od vszej 834 skolnikov i skolnikojc je 207 államszki, 529 fárn i 96 veski i 9 privátni.

Lött vadat,
gyümölcsöt,
baromfit,
tojást - állandóan vásárol

HUNNIA IPARI ÉS KERESKEDELMI RT., CSAKTORNYA

Telefon: 60.

Od kédna do kédna

V Egejszkom mourji szo nemci prehapali angolszásze i szo nyim Dodekanozesz szigete poszpouloma vkrajszpojémali. Tak szo je neodovejdo napadnoli na Lerosz szigeti, gde szo zgrabili 200 anglejski ollicejrov sz Tilney generálisom, 8.000 szoldákov, 156 vszeffelé stükov i doszta drügoga orozsjá. Pred napádom szo nyim potoupili 18 hajouvov i vecs ménsi bárk.

Angolszászi szo zádnyi pondejlek Berlin bombardejrali i napravili doszta kvára. Kak právjio szami an-lejzsi, je pri tom napádanyi vesznolo 26 bombnikov.

Nemci szo rusze okouli Zsitomira razegnali i nyim té váras nazáj z rouk vzéli. Zdej tecséjo návjéksi boji okouli Kieva.

V Rigi, v prednyem vársi Letországa szo lett drzsali velki gyülejs, v sterom szo vöpovedali, ka do sze do szlejdnye kaple krví bojnali kre

„Nas Kalendár“

na 1944. presztoupno leto de té dni zgotovleni i sze lejko dobí pri vszej ravnitelaj soul, nadale v Háhn Izidor-a knigárni v Muraszombati, kak tüdi v drügi bautaj. V nyem je puno hasznovitoga cstenyá za nase kmécske lüdsztvo, záto naj nede niedne hizse brezi toga kalendára. Kosta szamo 1.50 pengőja.

PRÁZNO MESZTO NOTÁROSKOGA POMOCNIKA

V Őriszentpéteri je razglásena szlúzsba za notároskoga pomocsnika. Prosnye sze morejo v 15 dnévaj notridati v alispánszkoj kancalaji.

nemcov, ár szi nikak ne zselejo vecs szovjetszke goszpocsine.

Francuska oszlobodilna komiszia v Algiri je drzsála pod voditelsztvom de Gaulla tanacsüvanje, na sterom je na znánye vzéla szkoncsanye moszkovszke konference zavolo nezaviszne i szamosztójne Ausztrie. Komiszia je z velkov radosztjov szkoncsala, ka je prej Francuski ország vszigdár bio kre nezaviszne Ausztrie i sze tüdi vüpa, ka do je osztrácki pörgari v tom dugoványi tüdi podpérali.

Szovjeti szo prvifart poszlali na front edno Kusciusko Tádé zváno polszko divizio, stere komandánt je bio Berling imenüvani zsidovszki ezredes. Cejla divizia sze je po krátkom boji prejkdála nemcam, csirávno szo jo szovjeti z dvej sztráni sztrejlali z mocsnimi stükami. Z toga sze vidi, ka poláki nikak nescsejo biti z szovjetami.

Na ruszkom fronti je zacsno kralüvati bozsno vrejmen. Od dezjouvja i sznegá sze je zemla premocsala, ceszté méhke grátale, sztrüge vodín szo pa pune pousztale.

Svájcarszki oficejri do nameszto száble noszili bajonete. — Tak je nájmre szkoncsao republikanszki tanács, ár je bajonete szpoznao bole za prakticsne.

Zgoro je eden amerikanszki lüftbalon. Kak glászijo z Liszabone, sze je amerikanszki lüftbalon „K 49“ med letejnyom vuzsgao. Pri tom je najsló szmrt 8 poutnikov. Telko szo vönajslí, ka je ogyen nej napravila nepriátelszka rouka.

Ambrosio generális, dozdaysni főnök Badogliovoga vezérkara je na pritiszkávanye angolszászov mogao dojjahválti, ár je szvojega hipa kak komandánt v Dalmáciji grdo ravnao z dalmatincami. Na nyegovo meszto je prisao Messe generális.

50.000 P

TÁLCÁN

nyújtja

nagyobbnál nagyobb
nyereményeit a 4 pengős

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

HUZÁS: DECEMBER 3.

Histouricsno szpominanye

1629. novembra 25. je mrou Bethlen Gábor erdélyszki fejedelem. Zsaloszt-ni csaszí szo hodili tisztoga hípa obri nász. Habsburgszka dinasztia je szcejlov mocsjouv na tom bila, ka naj nas vogrszki ország kak nájbole poklácsi i ponémcsi. Ali Bethlen Gábor je z erdélyszkim lüdsztvom popadno za orozsjé i za obrambo országa prouti sztano caszarszkoj vojszki i szploj osztráckoje goszpocsini. Za ednomalo je notrivzéo cejli gornyi tao országa i v 43 velki bojnaj narezao vojszko II. Ferdinánda. Vogrszki orszacszi gyülejs ga je zavolo té velke zaszlúzszenosztí posztavo za kralá, ka je pa on nej szprijao. Zsívo je szmásko, ali témvecs je aldüvao na znánoszt. küncnsoszt i preszvecsenyé národa.

Po szveiti

— V Belgiji szo na szmrt oszoudili 16 belgijszki i ednoga polszkoga pörgara, ár szo spijonejrali za angol-szásze.

— V Grenobli, v francuskom országi szo v lüfte püsztili eden magazin za pükseni práj. Med porüsenimi sztenámi szo vöpotégnoli 25 mrtvi, med sterimi szta bilá tüdi dvá novinpiszátela.

— V taljanszkoj obrambnoj vojszki tüdi zszenszke szpunyávajo szoldacske dúzsasztí. Na Mussoliniovo goripozványe sze je nájmre prilászilo doszta zszenszkek k vojszki. Stere znájo tüdi nemski, tiszte májo za tumacse. Vsze té zszenszke dobijo olferszko uniformo.

— Na 95 lejt zápora i na placilo 2.250.000 frankov je bila oszोजना v Parizi edna koudiskinya, ki je jáko dobro razmila krászti i je tak künszto oprávlala té poszeo, ka jo vecs kak 10 lejt niscse nej mogao zadrobisati v tom poszli. Ali zdej je vszedno v pászt prisla i szo najslí pri nyej poumilijona frankov. Na nyénom doumi szo pa najslí escse 650.000 frankov i vecs knigic od rázni bankov, gde je mejla tüdi preci pejnez szhrányeni. Zszenszka je zdej sztara 53 lejta i gda sze resi temnice, de sztara 148 lejt i tak vüpanye májo páriszki policajgye, ka vecs nede mogla oprávlati szvoj poszeo.

»MATEOSZ«

kirendeltség és fuvarvállaló iroda

MURASZOMBAT

LENDVA-utca 33. - TELEFON 23.

Krisztus vu fabriki

Piszao: KOZMA ANDOR
Poszlov.: FLISZÁR JÁNOS

Gospodne! — Krisztus govori,
Z-té pláce escse zsvés tí.
Fabrikár sze gori zglédne:
— Sto szi? Kakda szi prisao sze?
Kak szmés tí z-menom gúcsati,
Eszi notri sze tiszcati?
Zdá Krisztus etak govori,
Toli ga, naj sze pomiri:
Kak szem jasz eszi notri prisao,
Tebé tü goripoiszkaio,
Sztársara neszmés krivi,
Bole znam, kak stoté drúgi.
Doszta hodim jasz nevidno,
Vídím tvo' delo hamisno,
Na stero racsún posztávlas,
Bár, kaksté ga tí szklenyavas,
Nescses znati, ka szo oni,
Kí szo pri tebi na deli,
Né tvoja dojčesa márha,
Nego tebi szesztre, brátja,
Kí szvoj nájem zszlúzsijo,
Za nyega sze fésztrúdíjo
Míszlis, szi zadoszta vsáno,
Gda szi v-strájkí plácsó zdigno?
Pri sterom szi tak tí gvinao,
Szam za szébe dobro kseftao.
Céna je z kelkim podignyena
Vise, kak je prvlé bila?
Zaká bi tak tí té pláce
Nebi ládao ino dácsé?
Ár je tó bojdikaj govor:
„Céne nemre vsati gor“.
Tó edno tí v-ocsi povém,
Pred tebe posztaviti szmem,
Ka szo küpci túdi lúdjé
I né zagúljenye sztvaré,
Tak céno gor povísati,
Je né szlobodno probati.
Ali plácsa, tó je drúgo:
Fabrikár zsvé bogato,
Ali delavec szirmasko —
Tó je, — ka je nevudno.
Potrébno je fabrikári
Bidti jáko bogatomi? . . .
Naj bode szamo prémocsen,
Tak delavec tú neo lacsen!
Fabrikár: nebrbraj blódnó,
Tó je i miszliti nóro.
Gde jeszte pod szíov nébov, —
Iscsi ga z-gorécsov szvécsov,
Delavec zdá zadovolen,
Prémocsen ino né lacsen?

Né je bio, — túdi ga nega,
Ár csi bi bio, — nej bio szluga.
Krisztus ercsé: tó je tak né, —
Zdá je tú né szluga, tó vé!
I csi vré vu nyem tozsa,
Szo kapitalistje vzrok toga,
Velki rázlok je med nyimi,
Steri natúro prelomi.
Ár vis brezi kapitála
Niksi haszek szhája z-dela . . .
Ali kapitál brez dela,
Je bogme né vréden nika.
Ino tí kapitalista,
Velke vrédnozsti bankista,
Ali delas, al' nedelas,
Dónok vu dobróti plavas.
Vszé delavcov plácsa navkúp
Je dohodki szamo nazlúk
Ino dokecs tej sztrádajo,
Tebé pénezi zdigajo.
Ti sze zsnymi prestimávas,
Nadúvas ino zgizdávas.
Delavce pa zametávas
I zviseno odúrjávás.
Zaisztino velim tebi,
Na haszek je cécas szebi,
Escse i strájk tebi valá,
Delavca brez haszka nihá.
Na húdo je nadigávas

Zle szlúzsiti pobúdjávás,
Da vsze szvéto zavrzsejo;
Vere, poníznozt' nemajo!
Na ete gucs tak batriven
Gori szkocsi on razdrasztzen,
Vu glávi sze nyemi vrtí,
Od csemerôv etak kricsí:
Idi od etec, szkúsávec
I delavcov zapelávec! —

Krisztus nejde, nego sztojí,
Fabrikár k tel'foni bezsi
I tá etak notri tróbi:
Halló! . . . pomócs! Tú en' nóri!
Halló! . . . frisko sze tirajte,
Szilni zvézek pripelajte!

Dokecs stirje pomocsníci
Prídejo tá lecajôcsi,
Krisztusa zse nindri nega,
Nenáidejo v-fabriki nyega.
Nihá kapitál, fabriko
I tó nevervano lúdsztvo.
Z-túzsím szrdcom je prevído,
Ka je zóbszton z-nébe priso,
Zaman je z-télom posztano,
Sztan pobôgsati nakano.
Nema iszkanya pri lúdi,
Gde v-szrdcáj láda te húdi.

(Konec.)

Polszke misi i nyí kváracsinejnye

K nasim gospodárszkim znansztvenikom szo sze kmetje nagousztoma obracsali z pritouszbami, v steri právjio, ka szo sze na mesztáj v velki numeraj pokázale polszke misi, stere szo tak nevarne za nasa poula. Zató nász je tá téma na tou podignola, ka túdi nasim cstenyárom dámo v krátkom blízse szpoznati tou nevarno sztvár, kak túdi nyé preprávlajoucsa navodila.

Polszka mis je szkoron rávno táksa, kak domácsa i je jáko plodna. Od ránoga szprotolejtja pa do készne jeszéni nájmre szplodi edna polszka mis od 6—800 mladícsov, persze, cse zsvé med vugodnimi vrejmenszkimi prilikami za nyéno zsvlejnje. Med té vugodne vrejmenszke prilike sze racsuna v prvom rédi vroucse i szújo leto. Cse pri racsúnanyi vzémemo szrejdnyo pout, szplodi polszka mis vszáki mejszec 8—10 mládi. Tá numera sze tak od áprílisa do novembra povéksa na 56. Cse zdaj vzeme-

mo, ka vszáksa mláda mis zacsné ploditi zse v 13-tom kédni sztaroszti, té dobímo zsaloszten kejp, steri nam pokázse, ka gda med prvím szprotolejsnyim orányom komaj opázimo kakso polszko mis, te zse v jeszéni nase nyive vsze samrijo od nyí.

Do jeszéni szplodjone polszke misi i nyí vzúnrédno plodjényé nájbole zavré i razrejcsi dezsevno i mrzlo jeszenszko vrejmen, gda sze nyúvi szálasí napunijo z vodouv i sze tak zalíjéjo. Podoubna je prilika túdi po szprotolejsnyom toplejnyí sznegá.

Nyers vadbőröket

(házimacsát, pézsmát, görényt, mókust, borzt, mezei nyulat, házi nyulat, rókát, vidrát, nyestet stb.) és mindenféle állati szőrt a legmagasabb napi árban veszek.

Szász István, Muraszombat

Lendva utca 21.

SZVÉTOGA PETRA DEZSDZSÉVNICA

Piszao: MIKSZÁTH KÁLMÁN. — Poszlovensco: FLISZÁR JÁNOS, vp. vucsitel.

Román. — I. Tál.

15

Wibra Hánika je velki kotríg szamica bila, tam odnikec Detve kraja, gde sze mozski od vise klatra zacsinjajo, rávno tak kak zmoszni lódojve leszá; zadoszta csísztoja obráza, po vecseráj segó má lepó danájkati, gdare poszôdo peré:

Sájka plava doj po vódi
Jankó szedí, pipa v-sájki . . .

Táksi méhki prijéten glász je méla, ka jo je gospodin eden vecsér notri dao pozvati, doli jo je poszádo na z-ledrom prevlecseni méhki sztolec. Escse je nigdár né szedéla v-táksem.

Meni sze vídi Anka tvoje popévanye. Fájni glász más! Eti v-hizsi popévaj, ka mo bole csúo.

Anka je uprav zácsala popévati edno melankolicsno szlovásko nóto „na odrúckivanoga regruta písma“, vu steroj sze lubi tózsi od szvojeja tezkoga szítka:

Jeli znás luba z-koj mam posztelo?
Na trdom kámmi szi presztrém gúnjo,
Tam mam posztelo.
Tak szpim, pocsívam i kak zsvém?
Jésztvina z-konya, pítvina z-sznegá,
Tak bogme luba, tak jasz zsvém!

Gregorics Palia je globoko obhodila vu szrdci tá popévka i trikrát je gori szkricsao:

— Kakse grlo más Anka, kakse csúdnó grlo!

Potom sze je vedno priblízsávao k-tomi csúdnomi grli i zácsao jo je z-rokôv gládi, tak da bi ga toga grla csúden ósznov nabúdjávao. Anka je vsze tó mirovno trpéla, ali kak sze je róka, jeli nevedôcs, ali pa száma rada nízse poszkleznola, je zserjáva grátala vu obrázi i csemerno jo je odszébe porinóla.

— Postúvani gospôd tó nega v-lóni. Gregorics Palia obráz je túdi zserjávi grátao i z-zamuknyenim glászom je erkao:
— Ne modrúj Anka. Neboj nóra! —
Anka je norúvala, gori je szkocsila i proti dveram hítala.

— No nebézi vó, tí szomár. Neboj sze, nepojém te.

Anka ga je né doszta poszlúhsala, vkúnjo je odbézsala i notri sze je zaklenola, zóbszton je só vó za nyôv Gregorics Palko, zaman nyé je pri dveraj gucsao:

— Neboj sze me. Nepojém te. Bogme te nepojém. No csákaj Ancsurka, zse de ti zsao.

Ancsurka je na drúgi dén vó naménila sztópiti z szlúzsbe, ali gospodin jo je pomiro z ednim zlátim prsztanom i z-etím obecsanyom, ka sze je vecs z-ednim prsztom netekne. Nemre je odpúszttí, ár

bi sze znóva nebi mogao privaditi k-drújge kúhanyi.

Ancsiki sze povídla hvála i zláti prsztanek, osztála je.

— Ali tak da zdrsíjo plemeniti gospopon oblúbo, ár csi do sze escse ednók okóli méne majlali, ji bogme brsznem.

Ka valá tajtí, za máli csasz sze je pa zácsao majlati. Ancsurka je pá stela odítí, ali Gregorics Pali je jo pá vtolo z-ednim zláto kapcsó majócsim klárisom z-erdécsi korallóv, kakse Radvanszke baronesze noszijo vu cérkev, kak de sze nyé tó lepó síkalo na nyénom krepkom bélom sinyeki.

Tak précimbni je bio té kláris, ka je Ancsura vecs né prepovédla Paliji naj sze je nedotícse. Zadoszta je bogat, zakaj bi nyemi sparala?

Vesaszí pódné, kak je kláris dobíla, je velko pítanye posztávila pred sztáro vdovico Botán Károlyco, stera je edno málo bótico méla v-Gregoricsovom hrámi:

— Ka mi povéte, dobra goszpá, jeli tó trnok bolí, csi csloveki vüha prebodnejo?

Bótoskinya sze je zaszmehála.

— Oh tí norcsaszta Glogojca, vendar nescses ringlinov nosziti. Ej Ancsa, Ancsa, tí szi z-húdim teres glavô!

Ancsiki sze je tó né vidlo i csemerno je zalopnola dveri, tak da je frtao vóre cinkao zvoncsek.

Persze, ka bi oringlne rada méla i zakaj né? Nyéna vüha je túdi tiszti Bóg sztvóro, steri je v-szviló oblecseni zsen-szek vüha nasztavo. Zvédla je li on dén,

ka vüh prebodnenye nika bole nezbolí, kak edne buhé pik.

Tak je, návühnice je stela i zdaj je zse száma na tom bila, naj sze Gregorics Pali kak nájprve okouli nyé majzslá. Tákse je mogócsé przsíltí i Evina csí náide priliko, z-sterov sze kak nájhitré k-cíli priblízsa. Lepó, szkrbno sze je oblácsíla, erdecí szvilni pantlik szi je szplela v kito, na szébe je vzéla lépi béli pamucsen prsznyek, steri je tak fájni, kak mühé lovécí papér, z-kapcsami prszlek je tá vrgla, steri télo vküper zagrné, pokrije, szkoro tak da bi nága hodíla, mozkím ocsam nevarno, tak da sze je escse prsz odúhávanje vidilo.

Gregorics je zadoszta zaviti i jálen mózs bio pred ruszoszkimi i osztrákszkimi vojnikmi, ali edna deklina, csi je bár norlava deklina, od Detve krajíne, je sztókrát jálnésa od Gregoricsa. V-nedelo je zse z-látími oringlinami przsila v-cérkev, gde szo decski i devojke, kí szo jo „granatéroskinyo“ zváli med szebom, precí zácsali od nyé szi sósnyati ino jo pooszmejávatí.

— Hm, granatéroskinya sze je v níká-koga poteknola. Ali sze je pa v-nyó potekno níká! — Právi te drúgi.

Za dvá tjedna je zse céli váras v-zobáj meo tó veliko pripetjé, ka Gregorics Pali znánye má z-Ancsíkov. „Viste, sztára kóza dományo szo lízse“. Vszefelé drovníje, pikantérije szo gucsali, vu sterom je povóli sále bíló. Gregoricsova rodbina je vsze tó pocifráno razglasúvala po várasí. (Nadaljávanje príde.)

Barkász T.

lőtt vad átvételi telep

SOPRON / MURASZOMBAT

Telefon 11—18.

Telefon 23.

Prouti vszemi tomi pa vszedno osztá-ne velki tao polszki misi pri zsvlejnji.

Zsmetno bi bilou genao dognati, na kaksom pouvi naprávi pravzaprav nájvéksó skodo tá vszígdar sze gíba-joucsa mála sztvár, ki sze od szprotolejtja pa do jeszéni nepresztanoma séta po pouli i vsze pred szebom nájdene rasztline zgrzé ino vnicsi.

Na zsítinom pouli szamo te zbúdí pazko z nojom polijánoga zsnycsa, gda potrejtí zaglédne na zsítini táblaj ogromne prázne fleke. Ne prizaneszé niti jeszénszki szejátvi. Jáko rada sze znaszeli túdo po goricaj, gde zacsné z velkím vnicsúvanyom na korenjáj.

Velki nepriátel je túdi szadovenomi drevji. Rada má korenýé mládi cepík. Szprávi sze celou na sztéblo, stero ogúli od 1—2 metra vizíko.

Tak vídimo, da na zemli szkoron nega tákvega pouva, steroza bi sze polszka mis vöognola.

Navodila, kak sze tá polszka mis nájlezsej preprávi, prineszémo nasim cstenyárom v prisesztnoj numerí.

RÁDIÓK

szakszerű

javitását vállalom.

Stiván Ernő, Muraszombat.

Iscsem hlápca

za domácsé delo z komencíjov. PITZ
WERNER, Jegenyész.